

Niet en geen

Niet en *geen* zijn allebei woorden om iets te ontkennen, ethymologisch komen ze voort uit verschillende woorden. *Niet* wordt gebruikt om een woord met een *bepaald lidwoord (de)* te ontkennen. *Niet* wordt ook gebruikt om een adjectief te ontkennen en om een werkwoord te ontkennen. *Geen* wordt gebruikt om een substantief te ontkennen met een *onbepaald lidwoord (het)* of *zonder lidwoord*.

Meestal is het niet erg ingewikkeld:

- Staan de koeien altijd op stal. De koeien staan *niet* op stal. (bepaald lidwoord: de)
- Zijn er koeien? Er staan *geen* koeien in de stal (geen lidwoord)
- Is dit de snelste weg naar Enschede? Nee, dit is *niet* de snelste weg (bepaald lidwoord: de)
- Hebben jullie een kat, Nee wij hebben *geen* kat (onbepaald lidwoord: een)
- Heb je boodschappen gedaan? Neen ik heb nog *geen* boodschappen gedaan (geen lidwoord)
- Heb je boodschappen gedaan? Nee die heb ik nog *niet* gedaan (ontkenning bij werkwoord *gedaan*)
- Drink je melk in de koffie. Nee, ik drink geen melk in de koffie (geen lidwoord)

Aansluitend bij het laatste voorbeeld: bij *namen van stoffen* gebruiken we geen lidwoord en dan gebruik je bij ontkenning dus ook *geen* en niet *niet*. Bijvoorbeeld: Is er hout gebruikt bij de bouw van het museum? Nee er is geen hout gebruikt.

Werkwoorden ontkennen

Het ontkennen van een *zelfstandig naamwoord (substantief)* of een *bijvoeglijk naamwoord (adjectief)* is anders dan het ontkennen van een *werkwoord*. Een ontkenning die bij het werkwoord hoort, gaat met *niet*.

Voorbeelden:

- Is het museum van hout gemaakt. Nee het is niet van hout gemaakt. In dit geval hoort de ontkenning (het woord niet) niet bij *hout*, maar bij *gemaakt*.

- Heb je een lekker ontbijt gehad? Nee, ik heb geen lekker ontbijt gehad (substantief *ontbijt* met *het*)
- Heb je het eitje opgegeten? Nee, dat heb ik niet opgegeten (*niet* hoort bij *opgegeten*)

Geen hoort altijd bij een substantief: nee, geen mooi boek; nee, geen suiker, a.u.b., er rijden geen treinen

Niet kan ook passen bij een adjectief: ik vind dit niet mooi, zij zijn niet rijk.

Het woord NIET ontkent:

Substantief met 'de'

Adjectief

Werkwoord

Het woord GEEN ontkent:

Substantief met 'een' of zonder een lidwoord

Trefwoord

[wat ik tegenkom](#)